

Kodeks ponašanja za poslovne partnere Bosch grupacije

UVOD

Ekonomskim, okolišnim i društveno odgovornim djelovanjem želimo poboljšati kvalitetu života ljudi i osigurati temelje za život današnjih i budućih pokoljenja. Ta je odgovornost utjelovljena kao vrijednost u našoj misiji „Mi smo Bosch“. Djelujemo ekonomski i odgovorno za dobrobit društva i okoliša.

Bosch se u cjelokupnom lancu stvaranja vrijednosti zalaže za poštovanje međunarodnih važećih ljudskih prava i društvenih normi. Naši poslovni partneri značajno doprinose našem uspjehu. Pritom zajedničko razumijevanje za etično i održivo djelovanje smatramo suštinskim temeljem.

Ovime opisani društveni i okolišni standardi i procesi zasnivaju se na aktima: Deset načela Globalnog dogovora UN-a (Ujedinjenih naroda), Međunarodnoj povelji o ljudskim pravima, ILO (Međunarodna organizacija rada), Deklaracije o osnovnim načelima i pravima na radu, Osnovnim načelima UN-a za gospodarstvo i ljudska prava te Osnovnim načelima OECD-a za multinacionalna poduzeća.

Zahtjevi i načela ovog kodeksa ponašanja suštinski su sastavni dio ugovornih obveza i suradnje među našim poslovnim partnerima i tvrtkom Bosch. Stoga se naši poslovni partneri obvezuju na poštivanje i unaprjeđivanje načela ovog Kodeksa ponašanja te da svoje zaposlenike redovito i primjereno obučavaju u vezi s njime. Ovi sadržaji također u potpunosti važe i za dobavljače i druge treće osobe koje naši poslovni partneri angažiraju za ispunjavanje ugovora s tvrtkom Bosch. Stoga poslovni partneri u svoje vlastite ugovore moraju integrirati sadržaj ovog Kodeksa ponašanja. Očekujemo da oni učine sve što je u njihovoj moći da svoje dobavljače i druge treće osobe obvežu na odgovarajući način.

NAČELO LEGALNOSTI

Bosch zastupa načelo stroge legalnosti za sve akcije, mjere, ugovore i druge postupke Bosch grupacije te to također očekuje od svojih poslovnih partnera. To uključuje plaćanje poreza i carina, poštovanje prava tržišnog natjecanja, strogu zabranu korupcije i pranja novca, usklađenost sa najnovijim zahtjevima i standardima tehnologije, poštivanje zakona o intelektualnom vlasništvu, pribavljanje potrebnih službenih dozvola, osiguravanje provođenja zakona o kontroli izvoza te uvažavanje zakonskih prava trećih osoba kao i zakonskih prava za zaštitu društvenih i okolišnih standarda.

SOCIJALNI STANDARDI

Ljudska prava

Očekujemo od naših poslovnih partnera neprestano uvažavanje međunarodno priznatih ljudskih prava i njihovo aktivno unaprjeđivanje. Pritom temelj čine načela za gospodarstvo i ljudska prava UN-a. U to spadaju, među ostalim, zaštita lokalnih zajednica, autohtonih naroda i boraca za ljudska prava.

Dječji rad

Naši se poslovni partneri obvezuju da će zapošljavati samo zaposlenike koji su dostigli minimalnu životnu dob potrebnu za obavljanje posla prema pojedinačno važećem nacionalnom zakonodavstvu i ne toleriraju dječji rad. Pritom se moraju poštivati Deklaracije Međunarodne organizacije rada (ILO) br. 138 o minimalnoj životnih dobi za zapošljavanje i br. 182 o uklanjanju najgorih oblika dječjeg rada. Naši se poslovni partneri također obvezuju na poštivanje i uvažavanje dostojanstva i prava djece.

Prisilni rad

Od naših poslovnih partnera očekujemo strogo odbijanje svake vrste prisilnog rada, u što među ostalim spadaju trgovina ljudima, tortura i svaki oblik ropstva ili obveznog rada. Isto tako se mora poštovati i uvažavati načelo slobode biranja zaposlenja.

Sloboda udruživanja

Naši poslovni partneri moraju uvažavati temeljno pravo zaposlenika da osnivaju sindikate i da im prema vlastitoj i slobodnoj odluci pristupe. Članstvo u sindikatima ili radničkim zastupništvima pritom ne smije biti razlog za neopravdano nejednako tretiranje. U okviru zakonskih pravila i u skladu s Deklaracijom Međunarodne organizacije rada (ILO) br. 98 mora se osigurati pravo na kolektivne pregovore u cilju reguliranja radnih uvjeta i prava na štrajk.

Jednakost mogućnosti i pošteno postupanje

Očekujemo da naši poslovni partneri nikako ne toleriraju diskriminaciju, primjerice na osnovi boje kože, etničkog podrijetla, spola, starosti, nacionalnosti, društvenog porijekla, invaliditeta, seksualne orijentacije, vjerske pripadnosti, svjetonazora ili političkog i sindikalnog djelovanja. Isto važi za svaki oblik omalovažavanja. Kod usporedivih zahtjeva i zadaća mora važiti načelo jednakog plaćanja za posao jednake vrijednosti bez obzira na razliku spolova. Moraju se poštovati deklaracije Međunarodne organizacije rada (ILO).

Pošteni uvjeti rada

Naši se poslovni partneri obvezuju osigurati pravo na poštene uvjete rada sukladno važećim deklaracijama ILO-a. U to se naročito ubrajaju pravedne naknade i socijalna davanja koji u najmanju ruku odgovaraju nacionalnim i lokalnim zakonskim standardima, odredbama ili sporazumima. Zakonski propisi o minimalnoj plaći u pojedinim zemljama također se moraju uvažavati kao i pojedinačno primjenjivi propisi o radnom vremenu, radnim pauzama i godišnjem odmoru.

Zaštita na radu i zaštita zdravlja

Naši poslovni partneri moraju poštovati pojedinačne nacionalne standarde za sigurno i higijensko radno okruženje te u tom okviru poduzeti odgovarajuće mjere u cilju osiguranja zdravlja i sigurnosti na radnom mjestu kako bi se osigurali radni uvjeti koji zadovoljavaju zdravstvene zahtjeve. Naši poslovni partneri koji su istovremeno proizvođači osim toga provjeravaju uvođenje i daljnji razvoj sustava upravljanja zaštitom na radu (AMS) analogno ISO 45001 ili za branšu pogodnog sustava upravljanja zaštitom na radu te s tim u vezi uvode mjere koje na odgovarajući način podržavaju ostvarenje cilja pojedinačnog AMS-a.

Zaštita od prisilne deložacije i oduzimanje zemlje

Naši se poslovni partneri obvezuju suzdržati od provođenja bilo kakve protupravne deložacije. Također se obvezuju da kupnjom, gradnjom ili nekim drugim načinom korištenja protupravno ne oduzimaju zemlju, šume i vode.

Korištenje privatnih ili javnih sigurnosnih snaga

Naši se poslovni partneri obvezuju da će se suzdržati od angažiranja ili korištenja privatnih ili javnih sigurnosnih snaga ako zbog manjkavih instrukcija ili kontrole od strane poduzeća prilikom upotrebe sigurnosnih snaga postoji opasnost od mučenja ili okrutnog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja, ozljede tijela ili života ili narušavanja slobode udruživanja.

OKOLIŠNI STANDARDI

Zaštita okoliša

Naši se poslovni partneri obvezuju da u skladu s načelom predostrožnosti što je moguće više izbjegavaju opasnosti po ljude i okoliš te na odgovarajući način štite prirodne osnove za proizvodnju hrane. Procesi, proizvodna postrojenja i sredstva naših poslovnih partnera moraju biti u skladu sa primjenjivim zakonskim odredbama i standardima za zaštitu okoliša. Naši poslovni partneri koji su istovremeno proizvođači također se obvezuju na uvođenje i daljnji razvoj sustava upravljanja okolišem (EMS) u skladu sa ISO 14001 ili za branšu odgovarajućim sustavom upravljanja okolišem. Naši su poslovni partneri također obvezni uvesti mjere kako bi na odgovarajući način postigli ciljeve norme ISO 14001.

Zaštita klime

Od naših poslovnih partnera očekujemo provođenje održive i aktivne zaštite klime, primjerice putem povećanja energetske učinkovitosti ili proizvodnje odnosno nabave energije iz obnovljivih izvora. Pritom moraju uspostaviti transparentnost svojih CO2 emisija i postaviti ambiciozne ciljeve redukcije CO2.

Potrošnja i kvaliteta vode

Naši se poslovni partneri obvezuju štedljivo odnositi prema vodi. Naročito se u područjima s nedostatkom vode mora minimizirati eksploatacija vode te omogućiti pristup pitkoj vodi i sanitarnim postrojenjima. U okviru i strukturi primjenjivih zakonskih i institucionalnih odredaba moraju se definirati i nadgledati standardi za kvalitetu otpadnih voda.

Kvaliteta zraka i kvaliteta tla

Naši se poslovni partneri moraju u najmanju ruku pridržavati odgovarajućih zakonskih odredaba te odredaba lokalnih vlasti.

Materijali i odlaganje

Od naših poslovnih partnera očekujemo da minimiziraju utjecaj svog poslovanja na okoliš te da se ekonomično odnose prema resursima. Gdje god je to moguće, materijali se iznova upotrebljavaju. Prilikom upravljanja otpadom naši se poslovni partneri drže načela prvenstveno izbjegavanja otpada, nakon toga recikliranja te naposljetku njegovog rješavanja kao zadnje poželjnog u načinu tretiranja. Naši se poslovni partneri uvijek u najmanju ruku pridržavaju odgovarajućih zakonskih propisa i institucionalnih odredaba.

Zabrinjavajuće tvari

Naši se poslovni partneri obvezuju na pridržavanje odredbe „material compliance“, što znači zakonskih zabrana supstanci, ograničenja i propisa o deklariranju, primjenjive standarde te primjenu „Bosch-Norm N2580“ o zabrani i deklariranju sastojaka. Naročito se moraju uvažavati zabrana proizvodnje proizvoda koji sadrže živu, upotreba žive i živinih spojeva u proizvodnim procesima te tretiranje živinog otpada prema Minimatskoj konvenciji o živi, zabrana proizvodnje i upotrebe određenih kemikalija definiranih u Stockholmskoj konvenciji o postojanim onečišćujućim štetnim tvarima te zabrana izvoza opasnog otpada prema Baselskoj konvenciji.

POSLOVNI ODNOSI

Izbjegavanje sukoba interesa

Očekujemo da naši poslovni partneri donose odluke na osnovi objektivnih procjena i pritom ne dopuste da na nedopušten način budu vođeni osobnim interesima. Čim poslovni partner dobije saznanje o eventualnom sukobu interesa, dužan je poduzeti interne mjere u cilju uklanjanja takvih sukoba interesa te o tome odmah obavijestiti tvrtku Bosch.

Slobodno tržišno natjecanje

Naši su poslovni partneri obvezni pridržavati se pravila tržišnog natjecanja i biti u skladu sa svim primjenjivim zakonskim propisima koji štite slobodno tržišno natjecanje. Također se moraju suzdržavati od sklapanja sporazuma ili usklađivanja načina ponašanja s drugim poduzećima koji za svrhu imaju sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja prema važećim propisima o kartelima ili iste potiču kao i od iskorištavanja eventualnog dominirajućeg položaja na tržištu.

Korupcija

Naši poslovni partneri moraju osigurati uvažavanje pojedinačno primjenjivih antikorupcijskih zakona. Naročito moraju osigurati da njihovi zaposlenici, podizvođači ili zastupnici zaposlenicima Bosch grupacije ne nude, obećavaju ili pružaju prednosti s ciljem da dobiju posao ili neku drugu povlasticu u poslovnom odnosu. Ta načela također vrijede ako naši poslovni partneri u vezi sa poslom koji obavljaju za Bosch surađuju s ostalim trećim osobama.

Pranje novca

Naši poslovni partner također moraju poštovati važeće zakonske odredbe o sprječavanju pranja novca i propisno ispunjavati svoje obveze izvještavanja.

Konfliktni minerali

Naši poslovni partneri djeluju u smjeru sprječavanja izravnog ili neizravnog financiranja naoružanih skupina. S tim u vezi moraju postupati u skladu s odredbama dokumenta „Bosch Group Policy for Conflict Raw Materials“ te važećim zakonskim zahtjevima u vezi s konfliktnim sirovinama.

Zaštita podataka i sigurnost podataka

Naši su poslovni partneri obvezni u cjelokupnim poslovnim procesima osigurati pravo na informacijsko samoodređenje, zaštitu osobnih podataka te sigurnost poslovnih informacija i osobnih podataka uz pridržavanje zahtjeva i primjenjivih zakona o zaštiti podataka i informacijske sigurnosti.

Carinske odredbe i odredbe o kontroli izvoza

Naši poslovni partneri posluju u skladu s međunarodnim carinskim odredbama i odredbama o kontroli izvoza te osiguravaju proaktivnu razmjenu informacija važnih za vanjsku trgovinu s ciljem omogućavanja sigurnog opskrbnog lanca.

SUSTAV ZVIŽDAČA

Svaki poslovni partner - njegovo zaposlenik ili osoba na koju se to odnosi - se poziva(ju) da prijave moguće sumnjive slučajeve i prekršaje protiv ovog Kodeksa ponašanja. Na taj se način trebaju izbjeći posljedice takvih prekršaja i slično pogrešno ponašanje u budućnosti. U tu se svrhu preporučuje uspostava vlastitog sustava zviždača ili priključivanje sustavu unutar cijele branše. Dojave tvrtki Bosch mogu se predati putem e-pošte, telefona (vidi dolje) ili preko [sustava za dojave tvrtke Bosch](#).

Naši poslovni partneri u tom slučaju informiraju svoje zaposlenike o mogućnosti pružanja dojava.

PRIDRŽAVANJE KODEKSA PONAŠANJA

Kontrole

Bosch zadržava pravo da na primjeren način provjerava pridržavanje ovog Kodeksa ponašanja. Pritom je poslovni partner obvezan aktivno podržavati potrebne kontrole. U vezi s tim će Bosch s poslovnim partnerom na odgovarajući način dogovoriti opseg, vremenski okvir i mjesto provjere. Na upite i zahtjeve za davanje informacija poslovni partner mora odgovoriti u primjerenom vremenu i uz pridržavanje zadanih formalnosti u okviru primjenjivih zakona o zaštiti podataka.

Kazne

Povrede, naročito protiv obveze u vezi s ljudskim pravima i okolišem, odmah moraju prestati. Ako to nije moguće u dogledno vrijeme, poslovni partner odmah mora izraditi i provesti koncept za okončanje ili minimiziranje. Koncept mora sadržavati konkretan plan. Poduzete se mjere moraju dokumentirati te provjeriti njihova učinkovitost. U slučaju sumnje na moguće prekršaje poslovni partner također odmah mora razjasniti moguće prekršaje te tvrtku Bosch informirati o mjerama koje je poduzeo u cilju njihovog otklanjanja.

Posljedice prekršaja

Prekršaj protiv obveza opisanih u ovom Kodeksu ponašanja predstavlja prekršaj protiv tvrtke Bosch i suštinsko ugrožavanje poslovnog odnosa između tvrtke Bosch i poslovnog partnera. Poslovni partner mora unutar primjerenog roka informirati tvrtku Bosch o tome koje je interne mjere poduzeo u cilju izbjegavanja budućih prekršaja. Ako poslovni partner te obveze ne ispuni unutar primjerenog roka, ne poduzme odgovarajuće mjere za poboljšanje unutar primjerenog roka ili ako je prekršaj u tolikoj mjeri težak da je nastavak poslovnog odnosa nerazuman za tvrtku Bosch, tvrtka Bosch zadržava pravo, ne dovodeći u pitanje ostala prava, da pojedinačni ugovorni odnos trenutačno raskine ili odustane od pojedinačnog ugovora.

Robert Bosch GmbH

Corporate Department of Sustainability and EHS (C/SE)

Postfach 10 60 50
70049 Stuttgart
Germany
Phone +49 711 811-0

U slučaju eventualnih prekršaja: compliance.management@de.bosch.com

Verzija 03/2022